

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Шагырейлену

«Эм къыйматлы къайгырыуубуз—инсанларыбызны конституция эркинликлерин къоруулау, жамауатны жашау къолайлыгъын кетюрюу»

Пятигорскда Россей Федерацияны Шимал-Кавказ федерал округда жангы полпреди бла шагърейлену болгъанды. Анга аталган жыйылуубуз Россейни Жигити, ол къуллукъда эки жылны ишлеген **Олег Белавенцев**, СКФО-ну субъектлерини башчылары, дин биригиулени, право нязамны саклауу структураланы келечилери да къатышхандыла. Тюбешимно башлай, Олег Бе-

бери, маданият, саулык саклау учреждениея хайырланлыгырга берилгендиле, деп къошханды. Ол дагыда регионну даражасы да биле-биле кетюрюле баргъанын, россейлиле бери солурга, саулыкларын кючлерге сююп келгенлерин, аны эрттегили тарыхы, ариу жерлери, сейирлик эсертмелери бла шагърейленгенлерин айырып айтханды.

болгъанын, бет жарыкълы къулдукъ этгени ючюн анга Россей Федерацияны Жигити деген сыйлы ат аталганын, ол кеп орденле эм майдалла бла да саугаланганын билдиргенди. **Александр Матовников** а регион бла ары дери да шагърей болгъанын, субъектлени кеп башчыларын да таныгъанын айтып, аланы болушлыкларына, ала бла бирге кеп жетишимле болдурукларына ышанганын айтханды.

- Манга дери ызланган жолдан таймазга къорешрикбиз, аны бла бирге уа ишибизни игилендире барлыкъбыз. Россейни Президенти белгилеген ич эмда тыш политиканы жашауда не къадар тири бардыруу, инсанларыбызны конституция эркинликлерин къоруулау эмда жамауатны жашау къолайлыгъын кетюрюу баш борчларыбыз болганлай къаладыла,-дегенди Александр Матовников.

КЪМР-ни Башчысы **Юрий Ковков** а, жангы полпред бла шагърейлену бошалгандан сора, «аны оноучу къуллукълада улуу сынау жыйышдыргъаны, профессионал усталыгъы, антына кертичилиги Россейни Президентни аны боюнуна салган къыйын жумушланы тийишли даражада толтурууга себеплик этериклерине бир ишеклигим жокъду» дегенди.

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы РФ-ни Президентни СКФО-да полпредини аппаратыны пресс-службасыны билдириулерине кере хазырлагъанды.

- Битеу ол затлагъа биз бир ниетли болуп, битеу кючюбнозно салып ишлегенибизни хайырындан жетгенбиз. Манга дайым да билеклик этип тургъаныгъыз, ангылагъаныгъыз, улуу болушлыкъ этгенигиз, битеу ишлеге да жуаплы кезден къарагъаныгъыз ючюн жүрек ыразылыгъымы билдиреме,-дегенди жыйылганлагъа айланып Олег Белавенцев.

Жангы полпред бла шагърей эте, ол анга бийик багъа бичгенди, къазауатлада сыналган офицер

лавенцев Шимал Кавказда иги жанына торлениуле болганларын чертгенди. Регион, федерал власть органланы, правону къоруулауу ведомстволары, жамауат, бизнес да бирге кюч салып къорешгенлерини хайырындан регион арт жыллада ырахатлы, къоркъуусуз болгъанды, экономиканы битеу бёлюмлерини кёрюмдюлерини игилене барадыла, къыйматлы инвестиция проектлени талайы толтурулуп башлангандыла, жангы предпритияла, билим

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал саугъалары бла саугалуу юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасын
бла саугаларга

Гузеланы Ариужаны, Рамазанны Къызын, - Къырал статистиканы федерал службасыны Шимал-Кавказ федерал округда Управлениясыны Къабарты-Малкъар Республикада халкъны жазыуу къурау эмда бардыруу, ол къалай баргъанына да къарау жаны бла бёлюмюню таматасыны орунбасарын

Землякова Антонина Александровнаны - Къырал статистиканы федерал службасыны Шимал-Кавказ федерал округда Управлениясыны Къабарты-Малкъар Республикада халкъны жазыуу къурау эмда бардыруу, ол къалай баргъанына да къарау жаны бла бёлюмюню таматасыны орунбасарын;

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы экономисти» деген ат атарга

Гаштова Аурика Абдуловнагъа - Къырал статистиканы федерал службасыны Шимал-Кавказ федерал округда Управлениясыны таматасыны орунбасарына.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Ю. КОКОВ**
Нальчик шахар, 2018 жыл 26 июнь, №96-УГ

Къуллукъгъа салыу

Артур Балкизов Бахсан муниципал районну жер-жерли башчысыны борчун толтурлукуду

Тонене Бахсан муниципал районну жер-жерли самоуправление Советини кезиунден алгъа бардырылган сессиясында жер-жерли администрацияны башчысыны къуллугъун толтуруу борчу **Балкизов Артур Хачимовични** боюнуна салынганды. Ары дери ол Федерал налог службаны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны бёлюмюню таматасы болуп тургъанды. Муниципалитетни алгъыннгы башчысы **Канаметов Рустам Юрисламович** башка ишге кечгени бла байламды къуллугъундан эркин этилгенди.

Балкизов Артур Хачимович 1969 жылда КЪМАССР-ни Бахсан районну Ючюнчю Къызбурун элинде туугъанды. Къабарты-Малкъар къырал университетни экономика бёлюмюню бошагъанды. Уруну жулун 1992 жылда Бахсан районда къырал налог инспекцияны

тамата къырал налог инспектору болуп башлагъанды. 2013 жылдан башлап Федерал налог службаны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны камеральны контроль жаны бла бёлюмюне башчылыкъ этип тургъанды. Россей Федерацияны къырал граждан службасыны биринчи классы советниги.

Жазылуу - 2018

«Заман» - сизни огъурлу сёз нёгеригиз болсун!

Хурметли жамауат!

«Заман» - миллетибизни жангыз газетиди. Аны бетлеринде малкъар халкъны культураны, тарыхыны, бююнню жаашууну, айтхылыкъ адамларыны, жетишимлерини эмда жарсыуларыны юсюнден басмаланган материалланы сиз бир башха изданияда табаллыкъ туююлсюз.

Алайды да, жазылыгъыз, билеклик этигиз къесигизни газетигизге! Мындан ары да ол сизни керти шухуужуу, огъурлу сёз нёгеригиз болур деп ышанабыз.

Бизни индексбиз - 51532

Билдириу

Чыкъмагъан номерле ючюн ахчагъызны къайтарыуу сурагъыз

Хурметли жамауат!

2018 жылны биринчи жарымында «КЪМР-Медиа» къырал казна учреждениягъа андан къалмагъан сылтауда бла газетлени ыйыкъга юч кере чыгаруу амалга кечере тошгенди. Аны бла байламлы «Заман» газетни 2018 жылны биринчи жарымына жаздырганла, аны къайда

жарашдырган эсегиз да, ол почта бёлюмге барып, чыкъмагъан номерле ючюн ахчаны къайтарыларын сурарга боллукъсуз.

Ол жумуш бла барыкъ десегиз, газетни жаздыргъаныгъызга шапартлыкъ этген къатыны да алыгъыз. Сизге артыкъ телерге, заманыгъызны къоратырга да тошгени ючюн кечинлик тилейбиз!

Эл миюк

Тангдан кече ортагъа дери

Бу кюнде Терк районда мирзеулук битимлени оруу къыстау барады. Бу ишни биринчиле болуп Хамидие элнни аграрчылары башлагъандыла, деп билдиргендиле районну Эл миюк управлениясындан. Кюню халы иги болгъаны себепли механизаторла танг эрттенден башлап кече ортагъа дери сабанлада къармашуудадыла. Аланы ишлери уа аз туююлдо, белгилисича, эки минг гектарда ёсен кюзлюк будайны заманында оруп бошарга керекди.

Миюкледен бирини аграрчысы Асланбек Бориев айтханнга кере, бу жол ала кеслери жараш-

дыргъан урлукъну сепген эдиле. Ол санда будайны «Столичный», «Таня» эм «Юка» сортларын. Аланы битимлиги хатасы жокъду, орта эсет бла алып тергенде бир гектардан 40 центнерден артыкъ окъуна болады. Будайны жыйыуда шёндю он-тёрт комбайн эмда ауур жоукле ташыуу он машина хайырландыла. Экинчилери кюн сайын онбешшер рейс этедиле. Мирзеуно жыйыуда эмда ташыуда къоркъуусузлукъну жалчытыуда да тийишли эс бурулады. Элчиле будайны бу кюнде оруп бошарга тауекдиле.

ПРАВИТЕЛЬСТВО

ТЮБЕЙ ТУРГЪАН СОРУУЛА, АЛАЙ А МАГЪАНАЛЫДЫЛА

Къабарты-Малкъарны Правительствосуну башчысы **Мусукланы Алий** бардыргъан кезиуло кенгешде жыйырма бла төрт бегимни проекттерине кьаралгъанды эмда аланы кеп къалмай бары да къабыл этилгендиле. Жыйылыуага министрстволаны, ведомстволаны, жер-жерли администрацияны башчылары бла келечилери да къатышхан эдиле.

Биринчи бегимни проекттин КъМР-ни финансла министрени къуллугъун толтурган **Къалабекланы Азамат** туура этгенди. Анда сёз республиканы быйылгъа эмда 2019-2020 жылгъа бюджетине талай тюрлениу синдириуно юсюнден баргъанды. Докладчы айтханга кере, саулай кыралда энди быллай документни къабыл этиу жорукъ тюрленгенди. Ол эки кесекден кыраллыккъды. Биринчиси – бюджетни оңчыллыккъ болжалы бла байламлыды. Андагъы кёрюмдюле арталыда тюрленмедиле. Экинчиси уа жашау тюрлене баргъанга тийиш-

лиликде тюзетиуле кийириге эркинлик береди. Быллай жангычылыккъла бла шагъырейлендиргенден сора министрени къуллугъун толтургъан республиканы бюджетин тамамлау жаны бла не мадарла этилгенлерини юсюнден да къысха билдиргенди.

Экономиканы айнытуу министри **Рахайланы Борис** Къабарты-Малкъарда гитче эмда орта предпринимательство бла кюрешгенлеге талай жумушха этилген кьоранчларын субсидияла бла къайтарыу не халда болгъаныны юсюнден, ала кимге эмда не ючюн берилгенини юсюнден айтханды.

КъМР-ни жер эм ырысхы бла байламлы халланы министри **Тимур Ошунув** Терк районда жыйырма гектар жер участканы производстволу категориягъа кечюрюрге керек болгъанын эсгертгенди. Анда энчи предприниматель зыгъыр эм юзmez къазып алырча карьер кьурау умутлуду. Андан Ошунув айтханга кере, рай-

онну бюджетине быйыл налогла бла юч жюз минг сомдан артык хайыр тошерикди. Анда дагъыда он адам иш бла жалчытынырыккъды.

Министерство хазырлагъан энтта да бир бегим бла Элбрус районга эмда Нальчик шахар округга республиканы иелигинде болгъан мюлк бериледи - биринчисине - футбол майдан, экинчисине уа – фонтан. Сора дагъыда «Опора России» жамауат организацианы КъМР-де бёлюмюне Нальчикде ёлчеме 128 кв. метр болгъан мекам хакъсыз ётдюрюледи.

«Шёндюго шахар тийре» деген программаны тамамлауа субсидияла энди экиге бёлюнюп берилликдиле регионлагъа. Кьурулуш эмда жол мюлк министр **Кунижев Вячеслав** билдиргенича, ахчаны ючден экиси юйлени арбаларын тапландырууагъа кьоратыллыккъды, къалгъаны уа - жамауат тийрелени айбатландырууагъа. Субсидияны ёлчеминде тюрлениу боллукъ тийюлдю.

Уруну эмда социал кьоруулау министр **Асанланы Алим** Къабарты-Малкъарда быйыл биринчи кварталда адамгъа жашау этерге жаралу ахчаны эм аз ёлчеме 3,2 процентге кёбейгенин билдиргенди. Энди ол 10469 сомду, Махтаулукугъа – 10049, пенсиячылагъа – 8316 эмда сабийлеге уа - 11517 сом.

Кенгешде дагъыда Совет Союзну бла Россей Федерацияны Жигитлерине, Социалист Урунуу эмда Урунуу Жигитлерине, Махтаулукугъа эмда Урунуу Махтаулукугъа орденлерини толу кавалерлерине ахча эмда башха жаны бла болушуу саутланы, чачдыруучу затланы, окъланы эмда аланы кесеклерин кеси эркинликтери бла кьыралгъа бергенлеге нохтабау этиуно талай ведомствону ишлерине эмда бир-бир комиссияланы къаумларына тюрлениуле кийириуно юсюнден да сёз баргъанды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ПАРЛАМЕНТ

Тарых эм культура эсгертмеле не халдадыла?

КъМР-ни Парламентини президиумуно жыйылыуунда «КъМР-ни халкъларыны культура хазналарыны (тарых эм культура эсгертмеле) юсюнден» закон къалай толтурулгъаны сюзолгенди. Аны юсюнден баш докладны КъМР-ни культура хазнасыны объекттерин сакълау жаны бла управленианы башчысы **Игорь Дроздов** этгенди.

Аны айтханына кере, бюгонлюкде аланы бирикдилген реестри кьураалгъанды, тизмеде 415 объект барды, аладан 111 федерал, 304 уа регион магъаналыдыла. Былтыр уа культура хазнасыны объекттерин эсепге алуу жаны бла иш бошалгъанды. Энди тарых, культура магъаналары болгъан жерлени ачыкларгъа керекди.

Сёз «Россейни культураны» деген федерал программаны юсюнден да баргъанды. Аны «Культура хазнасы сакълау» деген бёлюмюне 6 заявка берилгенди, проектлени багъасы 72,7 миллион сомду. Ала энтта сюзюле турадыла, алыкъа программаны планы къабыл кёрюлмегенди.

Докладчы былтыр кьураалгъан борчну юсюнден да билдиргенди. Дагъыда археология эсгертмелени бузгъанланы жууахла тартыуно къатыландырууагъа кереклисин эсгертгенди. Республиканы халкъларыны культура хазналарын сакълау ишни игилендирер ючюн а бек алгъа

аланы чеклерин белгилерге тийишлиди. РФ-ни Градостроительный кодексине тийишликде уа, культура, тарых эсгертмеле жер-жерлени айнытууно схемаларына кийирилерге керекдиле. Ансыз аланы сакъларгъа онг боллукъ тийюлдю. Алай тарых-культура тинтиулене толтурулгъа ахча жетишмегени чырмайды.

Игорь Дроздов законланы толтургъанда кемчиликлени юслеринден да билдиргенди. Ол санда эсгертмени иеси (арендатору) аны тыш кёрюмдосюн тюрлендирерге эркин болмагъаныны юслеринден излемни юсюнден да. Регион магъаналы объектлени иелери белгилемегени да чырмайды бу ишге. Бюгонлюкде аллай 300 объект барды.

Болгъан кемчиликлени кетериуде уа кьырал тарых-культура экспертисаны магъанасы уллуду. Ол культура объектлени реестрин кьурааргъа, аланы чеклерин белгилерге себеллик этерикди. Дагъыда культура магъаналы объектлени ЮНЕСКО-ну халкъла аралы тизмесине кийириу, алада информация билдирюлени орнатыу жаны бла жумушла да толтуруладыла. Алай анда да ахча керекди.

Жыйылыуда жер эм ырысхы бла байламлы халланы министрени орунбасары **Уяналаны Таймурза** да сёлешгенди. Ол билдиргенича, РФ-ни халкъларыны

культура хазналарыны тизмесине бизни республикадан 295 объект кийирилгенди. Аладан республиканы кьырал иелигини реестринде жаланда бири турады – Шогенцуков атлы къабарты кьырал театры мекамны. Ол Культура министрствону жууалпылыгындады.

Докладчы ангылатханыча, жеринден тендирилген эмда тендирилмеген объектлени кьырал ырысхыны тизмесине кийириуно низамы шарт белгиленипди. Анга кьошулуру ючюн объектни иеси тохташдырылгъа тийишлиди. Аны бла бирге уа битеу ырысхыны ачыкларгъа, мекамлагъа бла жерге керекли техника документлени хазырларгъа, кадастр эсепге салыргъа керекди. Битеу бу жумушланы толтуруу ючюн а бюджетден ахча кьоратылады.

Депутатла, докладланы сюзю, культура хазнаны объекттерини юсюнден тюз халпы халкъгъа билдирерге, ангылатуу ишни бардырууагъа кереклисин чертгендиле. Сёз Урван төбени болумуну юсюнден да баргъанды.

Кенгешде айтылгъанны эсге алып, жууалпы органлагъа эсгериуле къабыл кёрюлгендиле.

КъМР-ни Парламентини
пресс-службасы.

Сюзю

Кязимни юйюк бла
горбегисин игилендирерге
жумулгъула

Кеп болмай Черек районну администрациясыны башчысы Муртазланы Борис төрели ишни кенгеш бардыргъанды. Анга элени, администрацияны бёлюмлерини таматарлары эм башхала къатышхандыла.

Жыйылууда эм биринчи районну администрациясыны башчысыны контролюнда болгъан вопраслагъа кьаралгъанды. Аладан бири элдеде санитар болумну игилендирю. Эркинликсиз кьураалгъан багуш төбелени кетерер ючюн не мадар этилгенин айтхандыла, болумну суратла да ачыклагъандыла.

Тинтиу кёрюзтгенича, муниципалителени барында да алгын этилген эсгериуле толтурулгъандыла. Бу жаны бла тийишли иш Бабугент элде да бардырыллыккъды. Элени таматарларына да быллай кемчиликке дайым эс бурганлай туурга кереклиси айтылгъанды.

Малла отлагъан жерлени юслеринден да сёз баргъанды. Жыйылууда айтылгъанга кере, элени биринде да бу жаны бла чырмау жокъду.

Дагъыда тюбешюде Мечиланы Кязимни юйюк бла горбегисини башларын жангыртуу жаны бла этилик ишле сюзюлгендиле. Ала жууук заманда башландырылдыла. Анга ахча районну бюджетинден бёлюнюрюкдо.

Кенгешде башха жумушлагъа да кьаралгъанды, ахырында Муртаз улу тийишли буйрукъла бергенди.

Черек районну
администрациясыны
пресс-службасы.

Мадарымдылык

Бизнесменлени финанс жумушларын
жалчытыруага - тюрлю-тюрлю программала

Клиентле бла ишлеуге, аланы излемлерин толтуруугъа Сбербанкда дайым уллу магъана бериледи, дейдиле финанс учрежденины Къабарты-Малкъарда бёлюмюнде. Корпоратив клиентлеге, предпрятиялагъа эмда бизнес бла кюрешгенлеге банк кеп тюрлю амал береди. Бёлюмюно башчысыны орунбасары Камбулат Керефов айтханга кере, аланы ол санда узакъ болжаллы (онбеш жылгъа дери) кредитле бла онгурадыла. Дагъыда быллай хайырлануучулагъа автотранспорт, энчи техника эмда оборудование лизингге бериледи.

Счётла ачыу, ол санда «Сбербанк Бизнес Онлайн» системада, ишчилерини хакъларын карточкалагъа кечюрю, корпоратив кредит картала беру жаны бла да программала бардыла.

Сёз ючюн, энди ишлеп башлагъан предпринимательлеге бла организациялагъа «Женгил старт» ишлерин жылны заманларына кере бардыргъанлагъа уа «Файдалы кезиу» деген пакетле жарашдырылгъандыла. Камбулат Керефов белгилегенича, бизнесни не тюрлюсюне да Сбербанкда финанс жумушларын жалчытыу жаны бла тийишли программала табылмай къаллыкъ тийюлдю.

Банкны келечиси дагъыда бир жангычылыккыны юсюнден айтханды. Белгилисича, келир аны биринчиден битеу кьыралда жангы контроль-касса техника хайырланууле тебирерикди. Быллай аппаратла Интернетге кьошулулуп, битеу информацияны налог службагъа жиберип турлукъдула. Законда айтылгъанга

кере онлайн-кассалагъа сатыу-алууда эмда аш-азык жарашдырууда кьармашхан, кеслери да бирикген налог төлеген неда патент бла ишлеген предпринимательлеге бла организациала кечерге борчулдула.

Алай бла быллай клиентле Сбербанкда «Эвотор» деген онлайн-касса сатып алыргъа боллукъдула. Ол дагъыда арендагъа да бериледи. Аппаратны техника жаны бла бар жумушларына хакъсыз кьараллыккъды. Соруулары болгъанла Сбербанкны баш офисине барсынла. Аны адреси: **Нальчик, Пушкин эм Кешоков орамланы мюйюшюнде 33а/72 номерли мекам, экинчи этаж.**

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Жыйылыу

Көрүмдүлө аман түйүлдүлө, алай тынчайыргыа уа эрттеди

Бу күндө КъМР-ни Правительствоюню премьер-министри орунбасары **Грант Мовсисян** башчылыгында республикада ишизлик не халда болганыны юсюнден кенеш бардырылганды. Анда «Урунуу рыногунда халны игилендирир ючюн къошакъ мадарла этиуню юсюнден» программа къалай толтурулганына къаралганды.

Жыйылыуа Социал болушлукъ беруу эмда анга къырал контролну къурау жаны бла федерал управленианы таматасы **Александр Утолин**, КъМР-ни Башчысыны кенешчиси **Тюбейланы Альберт**, республиканы урунуу эмда социал къоруулау министри **Асанланы Алим**, КъМР-ни Парламентини, власть органланы, бир-бир министрстволаны бла ведомстволаны, шахарланы бла районланы жер-жерли администрацияларыны башчылары, иш бла жалчытуу бла къорешген службаланы оючулары эмда башхала къатышхандыла.

Жыйылыуу башлай, Грант Мовсисян жангы производстволу, ишчи жерле къурау, предпритияланы шендюю техника бла жалчытып, аланы файдалылыкларыны къетюрюу, бусагъатдагы къыйматлы технологияланы кийириу, ишчилени профессионал усталыкларыны къетюрюу республикада баш борчла болгъанлай къалганларын чертип айтханды. Аланы толтуруу ючюн республиканы промышленностун тынгылы кадрла бла жалчытырга тийишлиди. Аны ючюн а бийик эмда энчи окуу юйлени бошп чыкыган жаш специалистлеге, бютюн да элледегиле, билеклик этерге

керекди, дегенди.

Андан сора министр Асанланы Алим селешип, республикада ишизлик не халда болганын, тийишли службала къаллай мадарла этгендерин билдиргенди. Ол айтханга кере, 2017 жылда ишизлини саны тюрленмеген эди - эсепге алынганланы тергеп, 1,9 процент болгъанлай къалганды. СКФО-ну субъектлерини араларында бу керюмдю бек алашады. Болсада быйыл къошакъ мадарла этерге оюу чыгарылганды. Анга кере КъМР-ни Правительствоюню бла Урунуу эмда иш бла жалчытыуу федерал службаны араларында келишимге къол салынганды.

Программаны юсюнден айтханда, министр анга битеу да 78,6 миллион сом бёлунгенди, ол санда федерал бюджетден - 73,1 миллион, регионукъундан да 5,5 миллион сом берилгенин билдиргенди. Ол айтханга кере, программаны хайырындан 593 адамга къошакъ профессионал билим алыргыа онг чыкыганды. Алай бла къурулуш ишледе 150 адам, курорт-турист комплексде 158, социал-экономика проектлени жашауда бардырыу жаны бла да 295 адам юйретиллиди.

Ол курсла быйыл июль-дери башлап сентябрьге дери КъМКЪУ-да, Управленианы Шимал-Кавказ академиясында, КъМКЪАУ-да, «Къурулушчу» колледжде да бардырыллыкдыла. Алада администратор, аш этиучю, шапа, бармен, таулагъа ёрлеуден инструктор, тилманч - жол кергюстюучю, гид-экскурсовод, инструктор-жол кергюстюучю, технолог, терек бахачы, агроном, монтажчы, бетончу,

арматурчу, штукатур, бояучу, плитка салыучу, асфальт-бетон жарашдырыучу эмда башха усталыклагыа юйренирге боллукъду. Бюгюннге экинчи адамла къошууну къайгысынын этебиз. Бу кенешге келгенле урунуу рынок бла байламлыдыла, алай эсе уа, анда халны игилендирир барыбызга да хайырлыды, аны ючюн а бирге къаты байламлыкда ишлерге, шарт мадарла этерге керекбиз», - дегенди ол.

Александр Утолин да айтханды кесини оюмун. Ол федерал программаны толтуруу алай бир нек магъаналы болганыны юсюнден юлголе келтирип айтханды. Республикада жангыдан окутуу эмда усталыклары ёсдюрюу бла къореширек учреждениялада болганын билдирип, аланы ырыскы-техника онларын бла билим беруу амалларын жаратханын чертенди.

Кенешде министрстволаны, ведомстволаны келечилери, предпринимательде да селешгенди, кеслерини оюмларын айтхандыла, соруула да бергенди. Алагыа айланып, Правительствоюню Председателини орунбасары Грант Мовсисян регионга артыкъда магъаналы болган федерал программаны толтуруу ючюн къолларындан келгени аямзгыа чактырганды.

ХОПАЛАНЫ Марзят.
Суратны автор алганды.

КЕНГЕШ

ИНВЕСТИЦИЯ ПРОЕКТЛЕНИ ЮСЮНДЕН ТЫНГЫЛЫ СЕЛЕШИУ

Къабарты-Малкъарны Башчысында Инвестицияла эм предпринимательство жаны бла советни кенешчи болганды. Аны республиканы оюучусуну инвестицияла политика эм инновацияла жаны бла энчи келечиси **Хачим Кармоков** бардырганды. Жыйылыуа Правительствоюню Председателини биринчи орунбасары - эл мюлк министр **Сергей Говоров**, КъМР-ни Парламентини комитетини таматасы **Заур Апшев**, толтуруучу

тап онгла къурулганларына ышандырганды.

КъМР-ны курортла эмда туризм министри **Мурат Шогенцуков** «Кавказавтосити» автотурист кластер», «Атажукин парк» турист-рекреацияла кластер» эм «Черек» турист-рекреацияла кластер» инвестицияла проектле республикага бек хайырлы проектле къабыл керюлгендерини юсюнден билдиргенди. Къурулуш эмда жол мюлк министрни орунбасары **Жарашууланы Алим** а

власть органланы эмда жер-жерли администрацияланы келечилери къатышхандыла.

«КъМР-ни айнытуу корпорация» акционер общество таматасыны къуллугун толтурган **Чочайланы Ахмат** бир жылга он минг тонна лак эм боу продукция чыгарган «НЭЖАН» заводну къурулушуну экология къоркъуусузлугуну юсюнден доклад этгенди. Анда уа дагыда «КъМР-ни 2016-2025 жылланы чеклеринде социал-экономика жаны бла айнытуу» программаны толтуруу жаны бла не мадарла этилгенини юсюнден да айтылганды.

Проходна муниципал районну администрациясыны башчысы Андрей Журавлёв а «Отбор» предпритияны мурдорунда селекция-урлукъчулукъ араны къурау жаны бла инвестицияла проектни жашауда бардырыгъа

къыйын табиьгъат болумладан сора тозураган «Тёбен Кахун - Черек-Хатуей» жолну бир кесегинде тапандырыу ишле къалай баргъанларыны, «Нарткъала-Озрек - Эски Урух» участкада ремонтну юсюнден да доклад этгенди. Ишле бары да къырал бла этилген келишимге кере толтурулганларын да чертенди.

Кенешни ахырында КъМР-ни Правительствоюсуна «Кавказавтосити» автотурист кластер», «Атажукин парк» турист-рекреацияла кластер» эм «Черек» турист-рекреацияла кластер» инвестицияла проектлени эм биринчиден бардырылгыа керек болган проектле санарга кереклиси эсгертилгенди.

Элеонора КАРАШАЕВА,
КъМР-ни Экономиканы айнытуу министрствосуну пресс-службасы.

Рейд

ЧЫРТДА БИР ТЫЙГЫЧ КЪАЛМАЗЧА

Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысы **Таймураз Ахохов** Битеуросей халкъ фронтну (ОНФ) Къабарты-Малкъарда келечилери бла бирге талай сабий садикледе болумну сюзюуге къатышханды. Ала бла бирге анда мэрни орунбасары **Улбашланы Ислам** эм администрацияны билим беруу департаментини таматасы **Эдуард Бароков** да бар эдиле, деп билдиргенди мэрияны пресс-службасындан.

Бу ишни кезиюнде шахарда 56, 60, 63 эм 77 номерли

сабий садикледе болумга къаралганды. Комиссияны келечилери алада тегерек-башны тазалыгына, спорт эмда ойнаучу майданчыкъланы, жолчукъланы халларына кез жетдиргенди. Аны бла бирге учрежденияланы тийерлерине тыш адам кирмезча не мадар этилгенин кергенди эмда аланы къатларында машинала жюрюген жоллада къоркъуусузлукъ къалай жалчытылыннганына да къарагъандыла.

ОНФ-ни Къабарты-Малкъарда бёлуюню башчысы

Евгений Бакаев айтханга кере, сабий садиклени мекямларыны эмда ич отуларыны хатасы жокъду. Бир талай кемчиликле табылгандыла да, аланы да кетериге оюу этилгенди. Сёз ючюн, учрежденияладан бирини алында жолда белгиле эмда жалган тыйгычла орнатырга, тротуарга да ремонт бардырыгъа керекди.

Бу ишни ахырында Таймураз Ахохов жангы окуу жыл башлангынчы болумну тозетирге кереклисин чертип, мэрияны жууаплы бёлумлерине

тийишли оноула этгенди. Шахарны администрациясында айтханларына кере быллай

рейдле ОНФ бла бирге мындан арысында да бардырылып турлукъдула.

ПРОФЕССИОНАЛЛА

УСТАЛЫГЫНА - КЕРТИЧИ, КЪОЛУ - ЧЕМЕР, ЖЕНГИЛ, ЖЮРЕГИ - ХАЛАЛ

Къазийланы Фатимат, Холамханланы Хакимни кызы, Къашхатауну район больницасыны сабий бөлүмүндө урунганлы бу айда кырк жыл болганды. Ол бийик категориялы медсестрады. Ишин тынгылы билген, анга кертчилей кыялган адамды. «Жангыдан сайларга тюссе эди, энтта да бу усталыккы айырлык эдим. Анча заманн ичинде не бек кыйналган кезиуомде да соктурулмаганма. Башха усталыккыга кесими келишдирилмазлык сунама», - дейди.

Ол Хасанияда туууп ёсгенди. Школну да анда бошаганды. «Къоншубуз Чапайланы Люда медсестра болуп ишлей эди, алага барып, ол ак халатны жуууп, ити урганын кёрсем, жюрегим бир сейир этиучю эди. Аны алай сюе эдим киерге. Аны ючюн болур, Нальчикде медицина училищеге кирип, фельдшер бёлүмю бошайма», - деп хапар айтады Фатимат мени бла ушакыда.

Ишлерге уа аны Къашхатауну район больницасына жибердиле. Анда сабийлеге бакъган бёлүмде медсестра жокъду деп кыызга ол ишни буюрадыла. «Алга ол оноугъа бюсуременг эдим, алай артдан-арта бютюн бек жаратама ишми. Ол заманда сабий врач Къоркъмазланы Люда мени кёллендирген эди эмда кеп затха да юйретеди. Сау болсун. Аны адамлыгына жетген жокъ эди. Арта больницага башчылык этгенинде да, кесин кётормей, кыйсыбызга да сёзю, иши бла да болушанды», - деп уллу ыразылык бла ёсгереди.

Ол бу багыу учрежденияда тюрлю-тюрлю жыллада ишлеген Къоркъмазланы Омарны, Чаналаны Абдуллахны, Мокъаланы Жанхотну, Жылкыбайланы Мариямны, Мокъаланы Нуржанны да атларын суйюп сагынады. «Къарындашлача, ёгечлеча бир бирге билеклик эте ишлегенбиз эмда ишлейбиз. Алага тубегеним манга уллу насып эди. Коллектив, больница, саусузла - ма олду мени жашаууму уллу кесеги, мен аны бир затха да алышаллык туйюлме», - дейди.

Юйюр бла да аны насыбы тутханды. Къазийланы Анатолий бла эки кыз бла жаш ёсдюргендиле. Бийик билимли этгендиле. Бирери бирер жерде урундадыла, юй-кюн болуп жашайдыла. Жууук юлюшлеринден да къууанады Фатимат. Келини, эки киеую да кёлюн аладыла. Сегиз туудугу да барды. Толу юйюрю, суйген иши... Аллай насыпды адамны кьарт этмеген. Ма Фатиматха да алтмыш жыл толганды деп ийнанырга кыйынды.

Къагыанакълага, бютюдю саусузлага, къарган тынч туйюлдо. Ала не затлары ачыгъанларын айта билмейдиле да. Уллуракълага уа укол этип, дарман да берип бир кёрчю! Алай

Фатимат хар бирине жол таба биледи, тюз да кеси баласынача кыйгырады, жууундурган да этер, бурунчукларын да тазалар. «Сабийле сейирдиле, не суйгенлерин билген кыйынды. Бир жол Огъары Малкъардан бир жашчыккы келтиредиле. Ол асыры жиягъандан, киши тохтаталмай эди. Мен а, телефонуму чыгъарып: «Къарачы, жиягъанынги кьююп, укол да этдирсенг, муну санга ойнарга берликме», - дейме. Ол а, шодайып, уллу кишича:

«Кесим аладан кыачып айланама, не затха бересе муну манга», - дейди», - деп кюледи Фатимат.

Ол ишени юсю бла районда школлага, сабий садлага да терк-терк барады. Жаш специалистге да насыхатлык этеди: «Иги врач болур ючюн, бек алга медицина училищени бошاپ, тёрт-беш жылны больницада кюрешип кёрюрге керекди», - дейди.

Юйюне келсе да, ол ишинден айырылып кыалмайды. Аны болушлугун излеп къоншуда-тийреде кепле келедиле. Ол а бирлеге кыйсы врачча барсала, иги боллугун юйретеди, башхалага доктор буюрган багыу амалланы этеди.

-Бизде юч бала барды, аланы бурун суулары

келип башласа окъуна, олсагат Фатиматха жете. Орамда ауруган сабийге, уллуга да ол кез-кылак болмаган жокъду. Огъурлу адамды, башхалага жан ауртхан. Бек башы уа - кылу женгилди. Ол укол этген сабийле окъуна, аны орамда кёрселе, аллына чабып, кычакыламай кыймайдыла. Питчени алдаган кыйынды, ол халал жюрекли болмаса эди, анга ала алай жалгышырык туйюл эдиле, - дейди Чочуланы келинлери.

-Фатимат Хакимовнаны сынауу уллуду, болсада билимин ёсдюргенлей, медицинада жангылыкълага эс бурганлай турады. Медикле ачыгъанга, ауушханга юйренчек болуп кыаладыла деп, кепле алай сунадыла. Ол а алай туйюлдо. Биринчи ишлеп башлаган кюнлеринде бир къагыанакъчык тууганлай ёледиле. Фатимат бла Къоркъмазланы Людмила, кеслерин тыялмай, жиялдыла. Аны эштип, баш врачны орунбасары Мокъаланы Жанхот а: «Сиз телими болгансыз, больницада тууган, ауушхан да болады, аланы хар бирине ызындан алай жияп турсагыз, сизден кыаллыгы жокъду. Бусагатдан кесигизни кыолга алыгыз, медицинада кёлсюзюк этерге жарамайды, деп урушхан эди. Болсада биреую жарсыуун кёрюп, кесинги тыйган бек кыйынды», - дейди бёлүмю баш врачы Зокаланы Альбина.

-Медицинада ишлеген ким болса да - врачдан башлап санитарга дери-башханы кыйналганына уллу кёлю болмазга керекди деп, мени оюмун алайды. Бизни усталыкыда ич дунянгы, халинги кёргюзторге жарамайды, врач айтхан затланы тынгылы толтурурга борчлыгы: саусузну аягы юсюне болуруна бизни халибиз бир тюрлю чурум этмезге керекди. Медсестраланы быллай сёлзлери барды: «Ишибиз ууакъ-тюек затладан кыуралады, болсада анда сансыз этерча зат а чыртда жокъду», - дейди Фатимат Хакимовна.

Медсестраны юсюнден аны биресине талай жыл ишлеген Бёзюланы Фатимат, Къойчуланы Соня да кеп аруу сёз айтхандыла. «Аны огурлу кыоллары, ёслиги эмда жюрек халаллыгы аурууну хорларга болушадыла. Ол кеплеге жараганды, этген ахшы ишлери юсюнден айтырга артык суймейди, ийменчек адамды», - дейдиле.

Аны кыйынын оноучула да кёредиле, тийишли бага бердиле. Аны тюрлю-тюрлю жыллада алган сыйлы грамоталары, белгилери да кепдюле. Алай бек уллу махтауга уа ол бакъган балачыкларыны бетчилерини жарыгъанларын, аланы ата-аналарыны ыразылыклары санайды.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратны автор алганды.

Сопуу

«Эдельвейсде»
сейирди эм къууатлыды

Жайны биринчи кюнлеринден башлап Тырнауузну 6-чы номерли орта школуну мурдорунда «Эдельвейс» лагерь ишлейди. Мында кеп сабийли, кыолайсыз юйюрледен жашчыкыла бла кызычыкыла кюндюз турадыла эм саулуклары да кочлейдиле. Юйретуочюле бла педагогла уа ала заманларын заууклу ётдорюр ючюн кыолларын келгени аймадыла. «Саулуклу сабийлине дунясы» деген чакырыу а аны толусунай ачыкылайды.

Лагерни таматасы Наталья Давиденко устаз болуп ишлегени 38 жыл болады. Ол айтханга кёре, мында программа окуучула эрикмей турурча, билимлерин ёсдюрюрча, аны бла бирге уа саулуклары да кочлерча кыуралганды. Эрттенликде линейка болады. Ызы бла сабийле зарядка этдиле, кюнне уа тёрт кере ашайдыла. Къалган заманн хар ким, сайлаганына кёре, чыгъармачылык не да спорт

кружокка кыатышады.

Тёреде жюрюгенича, кеп болмай лагерде жангы къауумга къууанч халда тубегендиле. Анда сабийле бирбирлери бла танышхандыла, жорукыла бла шагырейленгендиле. Жыл санларына кёре юлешингенлеринден сора уа кеслерине чакырыу сёзю, белгени да сайлагандыла эмда жангы кыабыргы газет такыгандыла.

Ызы бла концерт, конкурсла, от тошууден кыоркыуусулуккы юсюнден ушакъ, оюнга, экскурсияла да бардырылгандыла, сабийле кинофильмлеге да къарагандыла. Усталаны, жомакыладан жигитлени, фахмуланы, суратчылары, чамчылары, оюнланы эм чыгъармачылыккыны, саулукну эм халаллыккыны кюнлери да болгандыла. Сабийле кеслерини билимлерин, тюрлю-тюрлю усталыкладан хунерликлерин да сынагандыла.

Саулук сакълау жаны бла програм-

мала да кеп тюрлюдюле. Сабийле битудуния Олимпиада оюнланы кюнне жораланган «Биз саулуклу жашау жанлыбыз» деген спартакиадага да суйюп кыатышадыла.

-Бюгюнлюкде лагер кесини борчун толтурады деп таукел айтырчады. Сабийле мында заманларын заууклу ётдоредиле, эм кеп иги затлага юй-

ренедиле. Ата-анала да не заманда да бизге ыразылыклары билдирдиле. Ол санда ашыбызны бек жаратадыла. «Эдельвейсни» ишине уллу бага берилгени бизге бек магыналыды. Ол ишибизни бютюн да иги тамамларга болушады, - дейди Наталья Давиденко.

Анатолий ТЕМИРОВ,

Бурунларын салындырып юйлерине кетгендиле

Дунианы футболдан чемпионаты кеплени сейир этдирген эм сакланмагъан кезиулен толуду. «Е», «F», «G» эм «H» къауумланы 3-чю турда матчлары анга шагъатдыла. «Е» къауумда Швейцария бла Коста-Рика оюнларын 2:2 эсеп бла бошагъан эселе да, Бразилия Сербияны командасын 2:0 деп хорлагъанды.

Кеп специалистлени тамашагъа къалдыргъан а «F» къауумдагы Швеция бла Юг Кореяны командалары

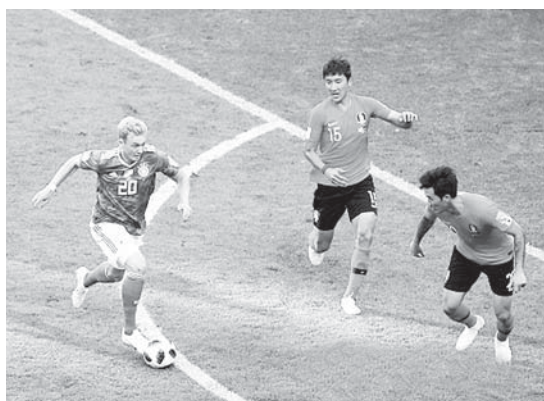
болгъандыла. Биринчисине ючюнчю турда ары дери да бир кере да хорлатмагъан мексикачыла бла ойнаргъа тюшген эдиле. Болсада швейцариячыла абызырамагъан андыла - 3:0 эсеп бла къытхандыла.

Юг Кореяны командасы уа бийыл кесин артыкъ аламанат кёргозталмагъан германлылары онглап, ала юйлерине атланьрча этгендиле. Тюбешуиуну къошакъ заманында корейлиле аланы къабакъ эшиклерине эки топ кий-

иргендиле. Биринчисинден артыкъ эс жыйаймай тургъан немислиле экинчисин къалай ургъанларын ангылаймай къалгъан эдиле. Дунианы 2014 жылдагы чемпионлары оюнларын былай бошарла деп киши сакъламай эди...

«G» къауумда Панама Тунисге 1:2 деп къытдыргъанды. Белгияны командасы уа англиячылары хорлагъанды -1:0.

«H» къауумда уа Колумбия бла Польша Сенегалны бла Японияны командаларын хор-

лап, чемпионатны плей-офф кесегине чыкъгъандыла.

1/8 финал оюна уа тамбла Францияны бла Аргентинаны

тубешуилеринден башланадыла.

ТАППАСХАНЛАНЫ
Аминат.

ЖЫЛЛА, АДАМЛА, ҚЪАДАРЛА

БИРИНЧИ МАЛКЪАР ФУТБОЛ КОМАНДА

Бююнюкде битеу дунианы эси Россейде футболдан чемпионатха бурулупду десек, ётюрюк болмаз. Анга керти окуна абаданны, гитчени да сейири уллуду. Болсада спортну бутюрлюсон не заманда да сойгендиле. Алай болмаса, бизни таулу жашла сюрюнде бир элден башхасына барыргъа эркин болмагъан къыйын жыллада команда къурай турмаз эдиле.

Биз ол жыйынны юсюнден жаза тургъанбыз, алай кеп болмай бизге къачан да кертичелей къалгъан окуучубуз Аккайлары Светлана жангы шартла келтиргенди. Аланы уа команданы капитаны болуп тургъан Кёккёзланы Хусейни жашы Мухтар 2004 жылда кесини эсгеруилеринде туура этген эди.

Алайды да, таулу жашланы да барды юлюшлери къыралыбызда футболну айнытуда. Шёндю Россейде баргъан спорт байрамны кезиунде аланы этта да бир кере сагъыныуну тюзге санагъанбыз.

Ал атламла

«...Нёгерлерим да, мен да акъырын-акъырын футбол оюннга тюзеле башлайбыз. Тобубуз а къайдан боллукъ эди. Быстырны ичин биченден толтуруп, аны къуууп ойнагъанбыз. Ол а кёпге бармаучу эди да, керти топ алыргъа келленебиз.

Кече сайын вагонла къотарып, андан тюшген ахчагъа топ, футбол форма да сатып алабыз да, Къызыл-Къыяда баргъан эришиулеге къатыша башлайбыз. Жети къауум болуучу эди. Биз къошулгунчу бек кючлюге 11-чи шахтаны «Комсомолчу» деген командасы саналып тургъанды. Анда уа, экеуленден къалгъанлары, таулу жашла болгъандыла. 1953 жылда шахарда биринчи жерге чыгъып, аны кубогун алабыз».

Кёккёз улу эсгеруилеринде командада ойнагъан жашланы атларын, ала Орта Азиядан къайтханда къайда тургъанларын да санап чыгъады. *Гемуланы Магоммет, Гергокъланы Хыйса, Малкъондуланы Хамит бла Мызыланы Далхат – Яникойда, Къулийланы Жамал бла Жаболаны Махмут – Былымда, Къалабекланы Исхакъ – Хасанияда, Жаникаланы Хамит, Гилястанланы Махмут бла Энейланы Салих – Нальчикде, Жаникаланы Абдулла – Къыргъызстанда, Къалабекланы Масхут – Къызыл-Къыяда, Аккайлары Алим – Хушто-Суртда, Кожашланы Саид – Чегемде орналгъандыла.*

«...Бир күн шахарны спорт комитетини таматасы келип:

«Ош областны чемпионатына жыйымдыкъ команда къурайбыз, сизден да бир юч-тёрт адам аллыкъбыз», - дейди. «Неда барыбыз да барлыкъбыз, неда бирибиз - угъай», - деп, сёзюне алай бегитебиз. Не этерик эдиле, бой саладыла. Областыда алты матчда да хорлайбыз. Жетинчи оюнну биринчи кесегинде уа 2:0 эсеп бла хорлатабыз. Алай экинчисинде кваршчы команданы къабакъ эшиклерине юч топ уруп, онглайбыз эмда Ош областны чемпионлары болуп къайтабыз.

Кёлсюзлюк этмей

«...1956 жылда Къыргъыз ССР-ни чемпионаты башланады. Спорт комитетни къулкучулары Ош областны жыйымдыкъ командасына адамла айыра башлайды-

ла. Биягъы барыбызны да алыгъыз деп тохтабыз. Сора комендантдан эркин къагъытла алып, бизни Фрунзе шахаргъа ашырадыла. Таулу болгъаныбыз ючюн къонакъ юйде жер бермей, энчи юйлеге иедиле. Жюрегибиз къыйналады, алай не этерик эдик, тишлерибизни къаты къысып, оюннга чыгъабыз.

Столовада тонгуз эт ашап къоярбыз деп асыры къоркъгъандан, талончукларыбыз-

Кюч берген айран

Кёккёз улу таулу жашланы спорт жетишимлери къуру футболдан болуп къалмагъанларын да айтады. Ауур атлетикадан жетишимлери ючюн Уяналаны Володягъа «Спортну устасы» деген сыйлы ат аталгъан эди. Ол кеп жылланы республиканы чемпиону болуп тургъанды. Ауур атлетикадан дагъыда Хушто-Суртдан Аккайлары Алимни, Былымдан Жаболаны Мах-

бара тургъанлай андан ичиреме. Андан сора жаш алгъа окъ атылгъанча барып башлайды эм биринчи жерни алады».

Киногъа да

алдырдыла, журналда да басмаладыла

Кёккёзланы Мухтарны юсюнден окуучуларыбызгъа кёбюрек хапар билдирирге сюеме. 1957 жылда аны Совет Аскерге чакъырадыла. Анда да спорт усталыгъын кёргозтуп, кеп аперимлик алгъанды. Андан Чегемге къайтады. Бир ишге тохтаргъа мурат этеди, алай табалмайды. Ачыуундан Магаданга кетеди. Уруну жолун Хабаровскде шофёр болуп башлайды. Вилькойский ГЭС-ни къурулушуна тири къатышады. Аты алчыланы санында айтылып тургъанды. 1983 жылда Калыма ГЭС-ни биринчи агрегатыны мурдорун салып башлагъанларында, аны биринчи ташын Кёккёзланы Мухтаргъа атыдыргъандыла.

Свердловскну кинематографистлери таулу жашны юсюнден документли фильм алгъандыла. «Огонёк» журналда аны сураты бла бирге очерк басмалангъан эди. «Известия», «Комсомольская правда», «Сельская жизнь» газетледе да иги сынаууна дайым эс бургъанлай тургъандыла.

Командагъа кирген жашладан бири Аккайлары Алим а бизни белгили къаячыбыз, кеп болмай жер башыны бектик эмда бийик тауларындан бирине – Лхоцзеге – чыкъгъан Аккайлары Азнауруну атасыды.

ТЕКУЛАНЫ Хауа

хазырагъанды. **СУРАТДА:** (солдан онгнга Къулийланы Жамал, Къалабекланы Масхут, Кожашланы Саид, Мызыланы Далхат, Геннадий Кузнецов, Малкъондуланы Хамит, Аккайлары Алим, Къалабекланы Исхакъ, Гемуланы Магоммет, команданы капитаны Кёккёзланы Мухтар. Жашланы алларында сюелген а тренер Чеченланы Сергейди.

Сурат 1955 жылда алыннганды.

мутну, Мухтарны кесини да атлары айтылып тургъанды.

«...Футбол команда да ойнап тургъан Жаникаланы Абдулланы юсюнден энчиракъ айтыргъа сюеме. Женгил атлетикадан ол иги жетишимле болдургъанды. 5000 метрге бла 10000 метрге чабып Къыргъыз ССР-ни чемпиону болгъанды.

Бир жол Фрунзе шахарда эришиуле боладыла. Абдулла 5000 метрге чапханда озуп, 10000 метрге уа оздуруп башлайды. Тёзалмай, къатына жууукълашып: « Бу аллында баргъан амалсызгъа къалай эздураса, бетинге уялмай, - деп къычырама.

Ол а: «Аузум толу бир айран урлат», - деп тийейди, солуун ючден ала. Суулугъумда айраным бар эди да, чабып

КОНКУРС ТУУДУРГАН ОЮМЛА

КӨРГЕНИБИЗ БЛА ЭШИТГЕНИБИЗ
КЪУУАНДЫРГАНДЫ ЭМДА ЁХТЕМЛЕНДИРГЕНДИ

Къабарты-Малкъарны Жарыкъландыруу, илму эм жаш тёлую ишлери жаны бла министерствосу школланы араларында «Ана тилим – жаным, тиним!» деген эришюну жыл сайын бардырады. Ол сыйлы сёзюбюзню сакъларга, аны айнытыргъа, сыйын кётюрюрге, халкъны адет-тёрелерин унутмазга, къолдан усталаны да ачыкъларга болушур муратда къуралганды.

Жюриге кесим башчылык этгеним себепли конкурсха къатышханланы юслеринден оюмуу окъуучулага билдирюрге сюеме. Быйыл анда Хушто-Сыртны орта школу хорлаганды. Аны ючюн мектепни таматасы Къожакъланы Магметни жашы Маликке энчи ыспас этеме. Ол усталаны, окъуучулары да, тегерегине жыйып, конкурсну бийик даражада ётдорюрге уллу себеплик этгенди.

Битеу эллиле да, уллу-гитче демеи, бир бирлерине билеклик этип, кюреше эдиле. Ала къонакълагъа асыры жарыкъ тобегенден, табийгъат да бизге жашнагъанча, кюн да бизге ышаргъанча, таула да бизге къуачакларын кенг ачканча керюне эди.

Малик Магомедовични нёгерлери – Чегем, Черек, Бахсан аууладан школланы директорлары да – келген эдиле. Районну башчысыны орунбасары, билим берюу управленианы таматасы, Булунгуну, Тебен Чегемни, Хушто-Сыртны эл советлерини башчылары да, бу ишге тири къатышып, эллилени, школ сабилени да кёллерин кётюрген эдиле.

Не зат къууандырады: бу элде эришюлеге

уллу магъана бергенлери, аланы байрамга айландырганлары. Къонакълагъа «Таулагъа чакъырама» деген жыр бла тобегендиле. Ол узакълагъа, бийикликке тёлюле эди. Сора адамны кёзо къууанырча, ёхтемленирча бир сейирлик школчу жашчыкъ, Жансуиланы Ма-

манны ызларында»... Бу атла кеслери кёргозтоп турадыла аны магъаналылыгыын.

Тукъум тамгалалагъа да эс бурдукъ. Ол белгилини таулула сауутсабаларына, кийимлерине, юйлерини эшклерине, къабыргъаларына, кийизлеге, аны кереклеге, маллагъа, аны кёк, эрт-

Баям, бу миллет хазнала бек кёп узакъ жолланы арытхан болурла. Аланы Хушто-Сыртны адамлары юйлеринден, кюбюрлеринден чыгарып, кёрмюч къуаргъа болушлукъга берген эдиле. Сабийлерини школ жашаулары бла жашагъан эллиле сау болсунла.

баш-аякъ, жёрмеле, айран, боза... къайсы бирин санагъын. Бу берекет бизни халкъдан кетмесин!

Ол кюн биз болмагъанча сейирлик, терен магъаналы, бийик профессионал халда къуралгъан дерслеге да къарап, бек жаратхан эдик. Аланы малкъар тилини бла адабиятны устазлары Жанатаиланы Лиза Ахматовна, Гижигиланы Аллах-Берди Шараович, Энейланы Зуза Исрафилевна уста бардырган эдиле.

Кёргенибизге, эшитгенибизге ыразы болуп къайтханбыз. Битеу башында айтылып келген затла Къожакъланы Маликини бийик профессионал болгъаныны, терен, сабыр акыллылыгыны, тутхан ишине жууаплы кёздөн къарагъаныны, жюрек ачыкълыгыны хайырындан тап къуралгъанларына сёз да жокъду.

Андан кёп адамлыкъ шартха юйренирге боллукъду. Аны абаданлагъа намыс бере билгени, къолунда ишлеген устазланы къыйынларын багъалап, кёллерин кётюрюрге итингени, школчу сабилеге сакълыгы ючюн ким да хурмет эмда ыспас этерчады. Ол элли керти адамды, тынгылы сабыр директорду.

Мындан арысында да тутхан ишинден къууанып, окъуучуларыны жетишиллерин кёрюп, анга керек кюн табылгъан эллилерини араларында кёп жылланы жашасын!

АХАЙЛАНЫ Лариса, КъМР-ни Жарыкъландыруу, илму эмда жаш тёлую ишлери жаны бла министерствосуну къуллукъчусу

гомет, айран аякъны да къолга ариу алып, алгъышланы тизди. Жетинчи классны окъуучусу Шахмырзаланы Арсен а кийизге уста болгъан аммасына атап жазгъан назмусун окъуп къууандырды.

Школчула кеслери хазырлагъан кёрмючге къарагъанни да кёлю кётюрюлмей къаллыкъ туюл эди. Сабийлени фахмулу къол ызларына къарай, халкъыбызны ниети акъ къарлача, таза суулча, бийик таулача болгъанына тошоно, бетлерине нюр тёлюле бара эди къонакъланы. «Дуня ариулугъу боюлада», «Халкъыбызны сейирлик морк хазнасы», «Ашы барны - иши бар», «Дуня тамашалыгы - за-

тегили къабыр ташлагъа да салгандыла.

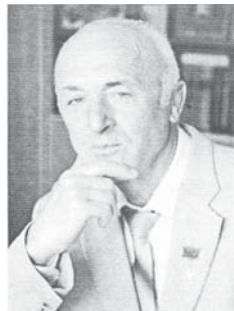
Халкъыбыз кийген кийимле уа сейир-тамашага къалдыргъандыла. Башлыкъла, жамычыла, омакълыкъга жюрютген эр киши бел баула, тоймеле, кямарла, мынчакъла, кюмюш ат керекле, адырла, сабан агъач, кийизле, аякъ кийимле, алтын-кюмюш ёшонлюккеле, къамала, бичакъла, гёгенле, чалыула, тухтуйла, окъа накышыла, музейдеча, адамны кёзо къууанырча, кёлю кётюрюлюрча салынып тура эдиле.

Жюри ариу тагъылып тургъан жалукълагъа (гыранча, чомпал, копес, голменди, кёрпе, пух ботала, чикила, парча) да эс бурмай къоймагъанды.

Бурунгуну затлагъа къарай, акъылынга кёп зат келеди. Адамларыбызны бу байлыкъны бизни бюгюнню кюнубюзге дери сакълагъанлары жюреклерибизде бийик сезимле туудурды. Аз санлы миллетни деменгиллиги быллай затла бла да чертленеди. Урушну, кёчгюнчюлюкню да сынап, кесини хазнасын тас этмеген, ачлыкъда, зарауатлыкъда аланы сатмай, чачмай, артка къайтаргъан таулу халкъ емюрледе къууанч бла жашасын!

Хант къангаларында да - юй гыржынланы тюрлю-тюрлюлери, гютюле, локъумла, хичинле, халыуа, кёгетден къатыкъла, бишген, къуурулгъан, къакъ эт, къыймала, тузланган

Алгъышпау

Экология къоркъуусулукъню жалчытыгъа уллу къыйын салгъаны ючюн

ООН-да Экология къоркъуусулукъ эмда жашау магъаналы ишлени халкъла аралы илмула академиясыны (МАНЭБ) сыйлы жыйылууу, СКФО-ну бла ЮФО-ну алимлерини бла изобретательлерини ассоциациясына киргенле эмда аны президиуму техника илмуланы доктору, профессор, Транспорту росей академиясыны эмда Экология къоркъуусулукъ бла жашау магъаналы ишлени халкъла аралы илмула академиясыны академиги, изобретатель, «Сыйлыкыны Белгиси» орденни кавалери **Закураев Аслан Фуадович** анга «Илмуланы сыйлы къуллукъчусу» деген атталгъаны эмда МАНЭБ-ни «Алимни жулдузу» деген орден бла саргуланнганы бла алгъышлайдыла.

Россейде, Кавказда, Къабарты-Малкъарда аллай алим жашагъаны бла ёхтемленебиз.

Уллу хурмет бла МАНЭБ-ни президенти, техника илмуланы доктору, академик О.Н.Русак, СКФО-ну бла ЮФО-ну алимлерини бла изобретательлерини ассоциациясыны президиуму къаууму, ишчи нёгерлери бла шукълары.

Проект

Жангы автодром эришюле бла бирге ачылыккъды

Нальчикде «Кавказавтосити» деген жангы автодром ачылыргъа кёп къалмагъанды. Аны къурулушуна бир миллиард сом къоратылыккъды. Ачылгъан кюнлеринде биринчи эришюле да ётеркидиле: 4-5 августда дрег-рейсингден Россейни кубогу бардырылыккъды.

Проект энчи инвестицияла бла тамам этиле барады. Комплексде автотомобильлени къаты сюрюрге жолла, водительле усталыкларын ёсдюрюрча ара, машиналада жюрюрге юйретген сабий эм жаш тёлю школ да боллукъдула. Араны проектин «Формула-1» гонкалагъа трассаланы къурагъан архитектор Герман Тильке жарашдырганды.

Бизни корр.

Бизни корр.

Илму

Бурунгуну кезиуледе хауаны халын толу ангыларча

РАН-ны география институту гляциологларыны къауумундан къуралгъан экспедиция бу кюнледе Минги тауну кюнчыгъыш жанында чыранлада тинтиу ишлени башлагъанды. Алимле, бузну тешип, туюбюне дери жетип, аны бла узунлуклары 240 метр болгъан, аууруклары уа юч тоннагъа жетген эки туулуну чыгарлыккъдыла. Ызы бла аланы вертолётла бла таудан энишге туюрюп, рефрижератор бла институтха элтирикдиле. Аладан бирин Францияда IGElaboratory лабораторияда кёп къыралланы алимлеринден къуралгъан къаууму тинтирикди. Экинчи-

си уа Францияны Антарктидада орналгъан Конкордия станциясына жиберилликди. Аны келир тёлюле толуракъ тинтип, бизни планетаны бурун заманлада хауасыны юсюндөн хапар алырла деген умут барды.

Бу кюнледе экспедиция Минги тауда акклиматизацияны ётюп бошагъанды. Алимле Къара-Башы чыранда автоматикалы метеостанцияны да орнатхандыла.

Тауда экспедиция **Ice Memory** халкъла аралы проектни чеклеринде бардырылды. Алимле шёндюге дери (бурунгуну жыл) Францияда Альпы таулада, былтыр а

– Боливияда Андыледе болгъандыла. Мындан арысында Алтайда Белуха таугъа да барыргъа оную этилгенди. Анда экспедицияга РАН-ны суу эмда экология проблемала жаны бла институтуну келечилери эмда Швейцариядан алимле къатышырыкъдыла.

РАН-ны география институту интернет-сайтында

айтылгъанга кёре, ишлени бары да «Реконструкция природной среды и климата Кавказа и юга Европейской России за последнее тысячелетие по данным ледниковых кернов Эльбруса» деген проектни чеклеринде бардырыладыла.

Болум

Геурге юн таулу юн базарда кезиулю жыйлы болганды. Аны сылтау - анда сатыу этгенле бу тюрени кесине алгъан Залим Ажиев кюз артында болгъан къаугъаны кезиуонде берген сёзюне ие бола билмегенди. Эсигизге салайыкъ, 2017 жылны октябринде базарны жангы иеси, адамланы сейирлерине эс бёлмей, алайда узун ангар салып, халкъ кесини продукциясы бла ары жыйылырча этген эди. Ызы бла ол дагъыда аллай бир

ыкъда уа алагъа геурге юн ишчи жерлеригизге турургъа эркилик бериллик туюлдо деп билдиргендиле. Аны ючюн къозгъалгъандыла сатыучула. Насыпха, баш кюн шахарны мэри Таймураз Ахатов базарны иеси Залим Ажиевге адамлагъа къаршы суюелиуну унутуп, тынч ишлерге къой деп, къаты айтханды.

Биз ол кюн бу проблеманы юридический жаны бла тинтген жашладан бири Болатланы Муратха да тубеген-

Сатыучула жюн базарны шахарны иелигине къайтарыларын излейдиле

ненчасын сюер муратлы эди.

Алай Нальчик шахарны алгыннгы мэри Арсен Алакаев къурулушну тохтат, биз былайда миллет энчиликлени да эсге ала, архитектура проект жарашдырлыкъбыз деген эди. Андан сора Ажиев ишин тыйгъанды, проект да жарашдырылгъанды. Аны Интернетде шахар администрацияны пресс-службасы халкъгъа туура этгенди. Битеу бу ишле озгъан жылны ахырында болгъан эдиле.

Болсада, жарсыугъа, андан бери бир зат да тюрленмегенди. Мэрни да алышдырдыла. Иени эсине уа битеу бу халны кесине тапкъгъа хайырланыр акыл келип, ол базарны бир мюйшюнде кезиулю къурулуш ишлерин башлагъанды. Ма жамауатны жангыдан къозгъалыуу да аны бла байламлы болгъанды.

Алай бла адамлаа объектни муниципалитетни иелигине ётдюрюрге керекди деп, сёзюне алай салгъандыла, аренда хакъны тёлемей да тохтагъандыла. Озгъан ый-

биз. Ол бизге билдиргеннге кёре, бу жерни энчи иеликге ётдюрюу ишледе ала 50-ге жуукъ бузукълукъ ачыкълагъандыла. Бу ишни кесин да адамгъа туура этмей, аны алгъа МУП-дан ол ОАО-гъа къошуп, аукционнга да ол базар сатылады деп салгъандыла. Нек дегенде ала аны кеси аты бла ётдюребиз деселе, къаугъа чыгъарыкъ эди. Ол а жангы иелеге аз да керекмей эди.

-Бу ишле 2010-2013 жыллада республиканы алгыннгы Башчысыны кезиуонде болдурулгъандыла. Битеу бузукълукъланы юслеринде деп прокуратурагъа тийишли къагытла ашырылгъандыла, -дегенди юрист.

Бююнюлюкде ангаргъа кирмей, сюелип, сатыу этгенлени саны 350 чакълы бола кетеди. Ала ишчи жерлерин алышындырыргъа суюмегенлерин бир аууздан айтхандыла. Дагъыда кюз артындагъы излемлеринден да артха турмазлыкъларын билдиргендиле.

- Базарны артха - шахар муниципалитетге - къайтар-

сынла. Ансыз биз бир такъыйкъагъа да тынчайырыкъ туюлбюз. Жерле ючюн хакъны да жаланда ол заманда тёлеп башларыкъбыз. Керек болса, къырал тамагъа да жетерикбиз, - дегенди сылтаучуладан бири Жантууланы Лиза.

Ызы бла биз ангарда сатыу этгенле тишириула бла да тубешгенбиз. Ала барысы да аланы бери зор бла жыйышдыргъанларын айтхандыла. Атабийланы Зоя уа ала ары дери сюелген жерлени жангы ие алагъа да сормай бузгъанына, товарлары бла къалгъан тишириулары киши жукъгъа санамагъанына, жангы жерле ючюн да аладан 100-120 минг сомла жыйгъанларына тарыкъгъанды. Алгъадан а сёз 50-70 мингди юсюнден баргъан эди. Хар ай сайын аренда хакъ да 4200 сомду.

-Ол эски жерледе сатыу этгенле битеу да 80 бар эдик. Жангы иеле уа дагъыда аллай бирни алгъандыла. Бу ангаргъа аз адам сыйынады, аны себепли сатыу да жокъду. Кёпле арендаларын пенсияларындан тёлейдиле. Сора былайда бошуна сюелгенден не хайыр бизге? - дейди Зоя.

Власть органланы атындан бизни бла Хасанияны администрациясы предпринимательлени, подрядчиклени, сатыу-алыуучулары эмда башхаланы «Витрина малых закупок городского округа Нальчик» деген электрон тюкени презентациясына къатышыргъа чакъырады. Бу иш муниципал заказникле бир сатыучу бла чекленип къалмаз ючюн «Къырал эм муниципал кереклеге товарла алыуу, жумушла тамамлауу контракт амалыны юсюнден» 2013 жылда 5 апрельде чыгъарылгъан 44-ФЗ номерли федерал законнга тийишлиликде бардырылады, деп айтылады мэрияны интернет-сайтында.

Алай бла презентация эмда

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Дага

Россейли журналистиканы патриархы, сёзюне табылгъан, намыслы инсан

Биринчи июльда Задин Матанович Маремовха 88 жыл толды. Аны бир кере да юзюлмеген урунуу стажы уа 15 августда 62 жылгъа жетерикди.

Кёп болмай 1 июльда ол журналистикада урунганлы 59 жыл толгъанын белгилегенди. Андан 45 жылны уа «Голос Чегема» («Красное знамя») деген район газетге къуллукъ этип келеди. Редакторча 20 жыл ишлегенди, бююнюлюкде уа бёлюмню башчысыды. КъМР-ни, ким биледи, саулал Россей Федерацияны окъуна, ишлеп турган журналистлерини араларында бек тамагъа саналады.

Задин Матанович КъМАССР-ни къырал, партия органларыны бла жамауат организацияларыны асламысыны, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бла Правительствосуну да сыйлы грамоталары бла саугаланганды. Аны аты ВЛКСМ-ни Къабарты-Малкъар обкомуну эмда «Знание» Битеуроссей биригиуну Сыйлы

китапларына жазылыпды. Анга «Нартан элли сыйлы инсан», «Чегем районну сыйлы инсан» деген махтауу атла аталгъандыла.

Задин Матановични туугъан кюню бла жюрегибизни теренинден алгышлайбыз, анга кийик саулуку, тынчлыкъырахаатлыкъ тежейбиз. Багъалы шухубуз, энтта да кёп жыллана шендоча тирилей къалып, жамауатха жарагъанлай тур!

«Заман» газетни редакциясыны коллективи.

Аукцион

Приватизацияны программасын толтура

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал молкню приватизация этиуу жаны бла прогноз программасын толтуруу умутда КъМР-ни Жер эм ырыскы бла байламлы халаны министерствосу талал предпритияны акцияларын сатарча аукцион бардырлыкды. Анда «ЗЖБИ-2», «НЗПП», «Роспечать КБ», «Жайлыкъ», «Центр охраны труда», «Кавказ-Автосити», «Каббалкыры-

бопитомник» акционер обществоланы республиканы иелигине болгъан акциялары эмда «База отдыха «Эльбрус» ООО-да уставной капиталны бир кесеги сатыллыкдыла.

Аукциону бардырыуу бла байламлы битеу тийишли информацияны министерствону КъМР-ни Правительствосуну интернет-порталында сайтында табаргъа боллукъду.

Эсгертиу

Электрон тюкени презентациясы, семинар да

Республиканы ара шахарыны жер-жерли администрациясы предпринимательлени, подрядчиклени, сатыу-алыуучулары эмда башхаланы «Витрина малых закупок городского округа Нальчик» деген электрон тюкени презентациясына къатышыргъа чакъырады. Бу иш муниципал заказникле бир сатыучу бла чекленип къалмаз ючюн «Къырал эм муниципал кереклеге товарла алыуу, жумушла тамамлауу контракт амалыны юсюнден» 2013 жылда 5 апрельде чыгъарылгъан 44-ФЗ номерли федерал законнга тийишлиликде бардырылады, деп айтылады мэрияны интернет-сайтында.

Алай бла презентация эмда юйретуу семинар 6 июльда эрттенликде сагъат онда администрацияны залында бардырыллыкдыла. Ары келгенлеге тюкени хакъсыз регистрация этилликди, ала сатарыкъ товарла, берлик жумушла эмда тамамларгъа боллукъ ишле да аны каталогуна тюшерикдиле.

Презентациягъа къатышыуу эмда предпринимательлени юйретуу хакъсызды. Бу иш бла байламлы соруулары болгъанла Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны муниципал заказла жаны бла управлениясына сёлешсинле. Аны телефон номерлери: (8-8662) 42-20-48, 42-21-14.

Бизни корр.

Экинчи Чегемден БАЙДАЛАНЫ Камалны юй бийчеси ЖАППУЛАНЫ Омарны къызы Шарипа ауушханды. Аны юсюнден тукъум адамлары бушуу этип билдиредиле эм да аны жуукъларына, ахуларына къыйгы сёз бередиле.

Роспотребнадзор

Кесигизни губуладан сакълагъыз

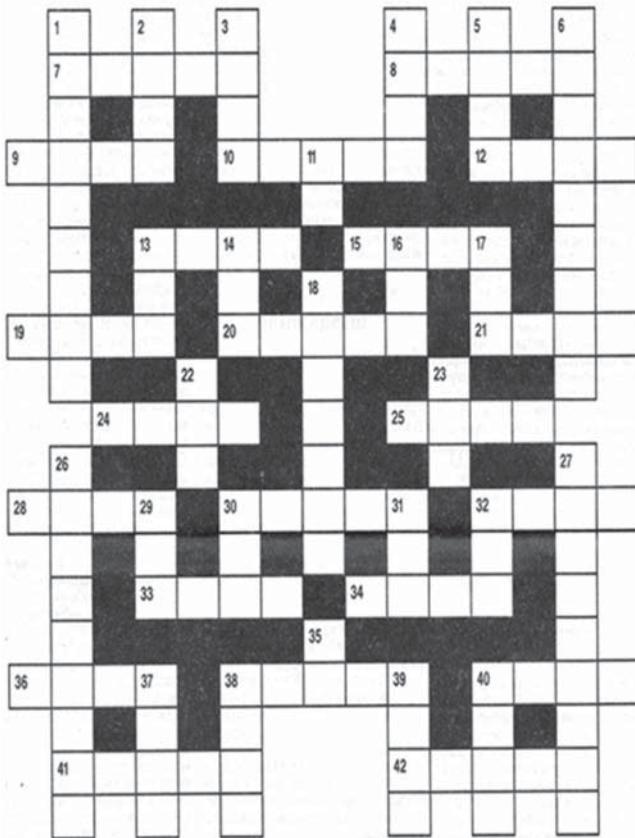
Роспотребнадзору Къабарты-Малкъарда Управлениясы жамауатны сакъ болургъа чакъырады, жыл башланганлы губуладан ненча адам ачыгъанын да билдиргенди. Кюнде жылыгъа айланганлы республиканы больницаларына 675 адам тюшгенди. Аладан 223 -сю акылбалыкъ болмагъанладыла. Сёз ючюн, озгъан ыйкъда медицина

учреждениялагъа жюзге жуукъ адам келгенди. Насыпха, аланы арасында кърым геморрагия безгек жукъгъан жокъ эди. Специалистле адамла кеслерин губулагъа къапдырмазча, парклада бла агъачда энчи жолчуклада жюрюрге, билеклерин бла бутларын чакмазгъа, кийимлерин къагып кьерге кереклисин эсге саладыла.

СӨЗБЕР

ЭНИНЕ: 7. Гюржюде аты орус адабиятка кирген суу. 8. Юч-тёрт жыллык кый. 9. Чам этеме деп, тели-мели сөлөшү. 10. Биреу дунясын алышкандан сора, аны мюлкюне ие болган адам. 12. Кийик кыанатлы. 13. Дауур. 15. Аты кыаргышха кирген, уруш сау адам кыймагын тюз. 19. Эр киши сабий. 20. Кызыл кегетли чырпы. 21. Адам кеси ыз этип тартхан гитче суучук. 24. Жарагъа кыанын тыяр ючюн салынган зат. 25. Аны жыры батмакъ суудан эшитиледи. 28. Кюн чыгыш жаны. 30. Поэт Созайланы..... 32. Отлау жерчик. 33. Аскер бөлүм. 34. Жанхот улу таубийге алай айтхандыла. 36. Хакъсыз жыйын болушлук. 38. Чурукда болады. 40. Алгын кышха аны да хазырлагандыла. 41. Затны тас этсенг, башынг анга кылады. 42. Таулу тишируу ат.

ЁРЕСИНЕ: 1. Улуу бахчалада ишлегенле. 2. Улуу чапыракълы ханс. 3. Төпсегенде терк-терк эшитилген сөз. 4. Таш буруу. 5. Жазычу Качиланы..... 6. Жазычу Залийханланы..... 11. Кечени кылаууру. 13. Кыйну хайыры. 14. Затны кысаргъа керек зат. 16. Кыанатлы. 17. Орта. 18. Тилманчы иши. 22. Улуу, деменгили деген магъанада жюриген сөз. 23. Аныча кыатыды таулу тюзюмю. 26. Эр киши жанында журютген гитче бичакъчык. 27. Кыяны уучула айтычу аты. 29. Кышны саугъасы. 30. Сөз бериу. 31. Суу бююнунда ёсюучо «жиляукъ» терек. 32. Атны баласы. 35. Гемуда, Дулдур, кыаратор.... 37. Гитче тойюл. 38. Жомакъда сабийлени кыорктуучу кыарт тишируу. 39. Байрам терек. 40. Гитче чалгы.

ГАЗЕТНИ 78-чи НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СӨЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 7. Мукъладис. 8. Улутхачы. 10. Ындырчыла. 11. Олтан. 13. Мадар. 15. Узада. 18. Жубанч. 20. Жаулуку. 21. Акълаучу. 22. Алам. 23. Урух. 25. Чамхана. 27. Шканы. 2. Пилжан. 29. Сенат. 32. Кыабукъ. 34. Акъгау. 35. Ыхтырылыу. 36. Антлашыу. 37. Гузбачы.

Ёресине: 1. Гумулжук. 2. Жалын. 3. Милдеу. 4. Алчыла. 5. Атлам. 6. Ачыкбаууз. 9. Арба. 12. Азатланыу. 14. Аяусулукъ. 16. Залимле. 17. Дуужана. 19. Чамчы. 20. Жууап. 24. Акваланг. 26. Жаназычы. 29. Сатхыч. 30. Нарт. 31. Толкун. 33. Кырал. 34. Аулакъ.

Судоку

		8	6		3	9		
	2			5			3	
4	3	6				8	7	5
	8		4		2		6	
6								7
	1		7		6		5	
9	7	1				5	2	6
	6			2				1
		2	1		5	7		

ГАЗЕТНИ 78-чи НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СУДОКУНУ ЖУУАПЛАРЫ:

8	4	5	6	3	7	2	1	9
6	3	9	1	4	2	5	8	7
7	1	2	9	8	5	6	3	4
4	5	1	3	7	6	9	2	8
2	7	6	8	9	4	1	5	3
9	8	3	5	2	1	4	7	6
5	9	8	4	1	3	7	6	2
1	2	4	7	6	8	3	9	5
3	6	7	2	5	9	8	4	1

Ёресине, энине да белгиленген квадратта тарихле кыайтарылмазгъа керекдиле. Тюз толтурулган судокуну эсеби барысында да бир боллукъду.

ТОКУМАЛАНЫ Салим хазырлаганды.

Ыйыккъыгъа гороскоп

30 июньдан 7 июльгъа дери

КЪОЧХАР. Ишигизни бла юйор жашауугъзну араларында бёлонгенлей турлукъсуз. Урунган жеригизде даулаша чыкъсала, не да этип, бу кюнледе алагъа къошулмагъыз. Ёнкючге ахча бермегиз.

ТАНА. Ыйыкны ал кюнлеринде жангы адамла бла танымагъыз, билмегенлеригиз бла бир тюрлю иш да этерге итинмегиз. Алай болганлыкъда, къошакъ ахча тошер онгла уа ачылыкъдыла. Ыйыкны ахырына хар зат жерине келликди.

ЭГИЗЛЕ. Бу кюнледе этген умутларыгъыз толмай кыалырга боллукъдула. Хар нени да кеси къолугъзгъа алып, тамамлаган ишигизни эсеплерин алгъадан окъуна тергесегиз игиди. Ыйыкны экинчи жарымында уа хар зат тап къуралып барлыкъды.

АЙЫРЫЧАБАКЪ. Юйор жашауугъзда тюрлениуле болгандыла, алай сиз жарсырча зат жокъду. Бара барган заманда хар зат тап боллукъду. Керек заманда сиз къолдан келгени этгенгиз себепли сабийлеригиз да бююнлюкде къуандырадыла.

АСЛАН. Ыйыкны экинчи жарымында сизни жашауугъзда жангы жетишимле боллукъдула. Хар затны кеси аллына бармагъа къоюгъуз. Жангы адамла, жангы сезимле сизни журегигизни къуандырлыкълары хакъды.

КЫЫЗ. Ыйыкны биринчи кюнлеринде заманыгъизни бошуна озурмазгъа керешигиз. Ишигизни къадалып толтуругъуз. Адамла кеп жыйылган жерлеге, концерт заллагъа, шухларыгъизни тобешиулерине бу кюнледе къошулмагъыз.

БАЗМАН. Юйор адамыгъыз бла даулаша чыкъганлай турадыла. Бу кюнледе уа арагъызда байламлыкъ бютюн кыарыусуланырыкъды. Нек дегенде бир биригизни эшитмейсиз, алгын жашауугъзну тансыкълап эсигизге тошерисиз.

АКЪЫРАП. Ыйыкны ал кюнлеринде тазалыкъгъа, низамлыкъларыгъа итинрикисиз. Ишигизде да хар затны тынгылы тамамларгъа онгла чыгарыкъдыла. Чыныгы ишледе, санны-чархны тынгылы тазалау жумушлада артыкъ эслик изленеди.

МАРАУЧУ. Бу ыйыкъда ахчагъизни кытыдырсыз неда сыйыртырсыз деген кыоркыу барды. Солуу кюнледе керексиз затланы эсе алып, башыгъизни сагъышха къалдырып турмагъыз. Хар зат кеси аллына тап жанына бурулуп кыаллыкъды.

ТЕКЕМЮЮЗ. Юйорюгъзде болум бираз журегигизни кыйнап турады. Аны ючюн а, тегерегиздеги адамла бла селешип, алагъа кесигизни ариу сёзюгюзню эшитдиригиз, журеклерин жапарырга керешигиз.

СУУКЪУЙ. Сизни журегигизни кыоркыу сезимле бийлеп турадыла да, аланы айнытып, ёсдюрюп турмасагъыз игиди. Нерваларыгъизни бираз шошайтыгъыз, керек болса, дарман да ичигиз. Андан да игиси уа - бусагъатда бир эки солуу кюн алсагъызды.

ЧАБАКЪЛА. Бу кюнледе сабийлеге кыоранчларыгъыз ёсерикдиле. Шухларыгъыз кыраган ингрлерге да кыатышмазгъа керешигиз, нек дегенде ол сизни саулугъузгъа артыкъ алапат бошаллыкъ тойюлду. Шёндю бир кесек журек ырахатлыкъ изленеди.

Учредительле: Кыабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редакторну орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редакторну орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь),
МОКЪЛАНЫ Зукура (бёлмонно редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима (бёлмонно редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламы информацияны эркинликлерин кыоруулау жаны бла Кыабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагъа "КъМР-Медиа" ГКУ-ну компьютер служба хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 33

Номерге графикте кёре 19.00 сагъатда кьол салынады. 20.00 сагъатда кьол салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГЪАНАЛА:

Жангуразланы Нажабат - дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия, Кучукланы Сафият - жууаплы секретарьны орунбасарлары; Токумаланы Салим - (1,2,3,4-чо бетле), Ахъебкъланы Жаннета - (9,11-чи бетле), Зезаланы Лида - (10,12-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 1214 экз. Заказ № 668 Багъасы 15 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 5

электронный почтасы: elbor_50@mail.ru